

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
Factor Analysis of the Desirable Characteristics of Graduates
from the Bachelor of Business Administration Program in Medical Secretary
according to Thailand Qualifications Framework for Higher Education

อนุธิดา ประเสริฐศักดิ์¹ และ กิตติพงษ์ ตระกุลโชคอำนวย²
Anuthida Prasertsak and Kittipong Trakoolchokumnuay

Received: May 20, 2020

Revised: August 22, 2020

Accepted: August 23, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แพทย์ พยาบาล และบุคลากรของโรงพยาบาลเอกชน ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัยแสดงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.838 และใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งผลการตรวจเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโครงสร้างเชิงองค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าวัดระดับความกลมกลืน คือ Chi-square (χ^2) = 4.286, $df = 4$, χ^2/df (CMIN/DF) = 1.071, RMR = .003, RMSEA = .017, GFI = .993, AGFI = .974, TLI=0.999 และ CFI = 1.000 แสดงว่า รูปแบบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

¹ อาจารย์ประจำ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000 เบอร์โทรศัพท์ 095-9469315 e-mail: anuthida_prasertsak@yahoo.com

² อาจารย์ประจำ ดอกเตอร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียนอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000 เบอร์โทรศัพท์ 085-6764500 e-mail: trakoolchokumnuay@gmail.com

บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์เชิงยั่งยืน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากข้อค้นพบการวิจัย ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะด้านทักษะทางปัญญา ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด

คำสำคัญ : คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์, เลขานุการทางการแพทย์, โรงพยาบาลเอกชน

Abstract

The purpose of this research was to study the characteristics of desirable graduates of the Bachelor of Business Administration Program in Medical Secretary according to Thailand Qualifications Framework for Higher Education. The sample consisted of 248 participants including physicians, nurses, and personnel at private hospitals in Nakhon Pathom Province. The instrument used in this research was a 5 rating scale questionnaire. The reliability of the research questionnaire in the form of Cronbach's alpha coefficient was 0.838. The statistical research data analysis used for this research were frequency, mean, percentage, standard deviation and confirmatory factor analysis. The research findings were as follows: The desired graduate characteristics of the Bachelor of Business Administration Program in Medical Secretary are a) ethics and morality, b) knowledge, c) cognitive skills, d) interpersonal skills and responsibilities, and e) numerical analysis, communication and information and digital technology skills. The results of the structural validity test of the Desirable Characteristics of Graduates from the Bachelor of Business Administration Program in Medical Secretary according to Thailand Qualifications Framework for Higher Education model showed that Chi-square (χ^2) = 4.286, df = 4, χ^2/df (CMIN/DF) = 1.071, RMR = .003, RMSEA = .017, GFI = .993, AGFI = .974, TLI=0.999 และ CFI = 1.000. From the research findings, program administrators should emphasize on the development of teaching and learning to foster graduates with characteristics needed by hospitals, and the most important characteristic is cognitive skills.

Keywords: Desirable Characteristics of Graduates, Medical secretary, Private hospital

บทนำ

ปัจจุบัน สังคมไทยให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ ทั้งการแพทย์สมัยใหม่ (Modern Medicine) การแพทย์แบบดั้งเดิม (Traditional Medicine) การแพทย์แบบผสมผสาน (Integrated Medicine) และการแพทย์ทางเลือก (Alternative Medicine) รวมทั้งภาครัฐยังมีแผนการส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพของประเทศ ซึ่งมีสถานบริการทางการแพทย์และสถานบริการสุขภาพที่หลากหลายและได้มาตรฐาน

(ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2555) และข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพบว่า ในปี 2561 ธุรกิจโรงพยาบาลและสถานบริการสุขภาพมีการจัดตั้งเพิ่มขึ้น 10.81% เมื่อเทียบกับปี 2560 และรายได้ของธุรกิจมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2557-2560 เฉลี่ย 7.76% ต่อปี โดยเฉพาะในปี 2560 มีรายได้รวม 200,938 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็น 8.91% และในส่วนของการทำงานกำไรของธุรกิจนี้ ในภาพรวมมีกำไรสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปี 2560 มีกำไรสุทธิรวม 26,023.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3.80% เมื่อเทียบกับปี 2559 จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาพรวมของธุรกิจด้านสุขภาพยังคงสามารถทำกำไรได้ดี (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562) อีกทั้งการมีความต้องการบุคลากรทางการแพทย์และบริการสุขภาพในจำนวนที่สูงขึ้น ทำให้ค่าตอบแทนสูงตามไปด้วย จึงมีการคาดการณ์ว่า กลุ่มอาชีพด้านสุขภาพจะเติบโตเร็วกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ประมาณ 22% หรือประมาณ 3.2 ล้านของตำแหน่งงานใหม่ (ผู้จัดการออนไลน์, 2559)

นอกจากนี้ จากการสำรวจเกี่ยวกับสายงานด้านสุขภาพที่สำรวจโดยเว็บไซต์ Medicaltechnologyschools.com ได้รายงานและจัดอันดับบุคลากรด้านสุขภาพที่มีความต้องการสูง (In-Demand) ในปี พ.ศ. 2563 โดยได้ระบุว่า ตำแหน่งงานผู้สนับสนุนทางการแพทย์ (Medical Assistant) ซึ่งรวมถึงงานเลขานุการทางการแพทย์ (Medical Secretary) เป็นอาชีพอันดับที่ 13 ที่มีความต้องการสูงจาก 50 อันดับ โดยมีความต้องการตำแหน่งงานมากถึง 154,900 งาน และคาดว่าภายใน 8 ปีข้างหน้าจะยังมีความต้องการสูงขึ้น เนื่องจากการเติบโตของธุรกิจด้านสุขภาพ (Medical Technology Schools, 2020, p.1)

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้เกิดการส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพและการผลิตบุคลากรด้านสุขภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรและธุรกิจ กอปรกับวิสัยทัศน์เชิงนโยบายในการพัฒนาประเทศ “ไทยแลนด์ 4.0” ที่มีการขับเคลื่อนประเทศด้วยนวัตกรรม ทำให้มีความต้องการบุคลากรด้านสุขภาพเป็นจำนวนมาก ทำให้ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน เล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ขึ้น เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารธุรกิจด้านการแพทย์และสุขภาพ รวมทั้งการเลขานุการ ตลอดจนสามารถวิจัยและพัฒนาทางด้านเลขานุการทางการแพทย์ มีคุณลักษณะและทักษะที่พร้อมปฏิบัติงานได้ทันที มีศักยภาพสูงในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรและธุรกิจเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และสุขภาพ

รวมทั้งยังมีการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ให้มีคุณลักษณะเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 4 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ข้อ 4.2 คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด และต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขณะเดียวกัน จะต้องให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาของไทยประสบกับปัญหาการผลิต

บัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของนายจ้างที่ส่วนใหญ่เห็นว่า คุณภาพบัณฑิตไทยยังขาดทักษะที่นายจ้างต้องการ เช่น ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน เป็นต้น (ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์, 2559, น.1) ซึ่งทักษะดังกล่าว เป็นคุณลักษณะพึงประสงค์ที่อยู่ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เช่น ทักษะด้านภาษาอังกฤษและด้านการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนทักษะด้านวิชาชีพ อยู่ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ด้านความรู้และด้านปัญญา เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขนานการทางการแพทย์ ของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม จากกลุ่มโรงพยาบาลเอกชนว่า เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว ให้มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขนานการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คำถามการวิจัย

โครงสร้างเชิงองค์ประกอบของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขนานการทางการแพทย์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แพทย์ พยาบาลและบุคลากรของโรงพยาบาลเอกชน ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 3 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลกรุงเทพสนามจันทร์ โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนนครปฐม และโรงพยาบาลเทพากร มีจำนวนประชากรรวม 849 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม, 2559, น.1) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 300 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขนานการทางการแพทย์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 2) เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคน ในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้ จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้ง ทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการ แก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผน และรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง และ (5) ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในหลาย สาขาวิชา ได้แก่ นภาพร วงษ์วิชิต, สายตา บุญโฉม, ภัชรินทร์ ชาตั้น, กัลยรัศมี ทิณรัตน์, และเสาวลักษณ์ จิตติมงคล (2560, น. 120) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ตามความต้องการของสถานประกอบการ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านทักษะทางความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านความรู้ ตามลำดับ และเบญญาภา แสนสุทธิ, เพ็ญสุดา ทิพย์สุมนธา, และ นนทชนนปภพ ปาลินทร (2560, น. 1155) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขต อำเภอเมืองอุบลราชธานี ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามความต้องการของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการระดับมากที่สุด อันดับหนึ่ง เท่ากันสองด้าน คือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อันดับรองลงมาคือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ

เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ และพรชนก ทองลาด, กาญจนา คุมา, และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนา (2559, น. 76) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ของสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งได้ศึกษาเพียงระดับ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า นายจ้างให้ความเห็นต่อระดับคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวชี้วัดใน 3 ทักษะได้แก่ (1) ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี (2) ทักษะด้านความรู้ และ (3) ทักษะทางปัญญา และการศึกษาวิจัยของอริวัฒน์ โพธิ์พนา และ สุเมธ พิสิทธ์ (2560, น. 1625) ที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของมหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า (1) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของผู้ใช้บัณฑิตที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ และด้านความรู้ ตามลำดับ (2) องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตาม ทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และด้านทักษะ ทางปัญญา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวคิดคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา เลขานุการทางการแพทย์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ดัง Figure 1

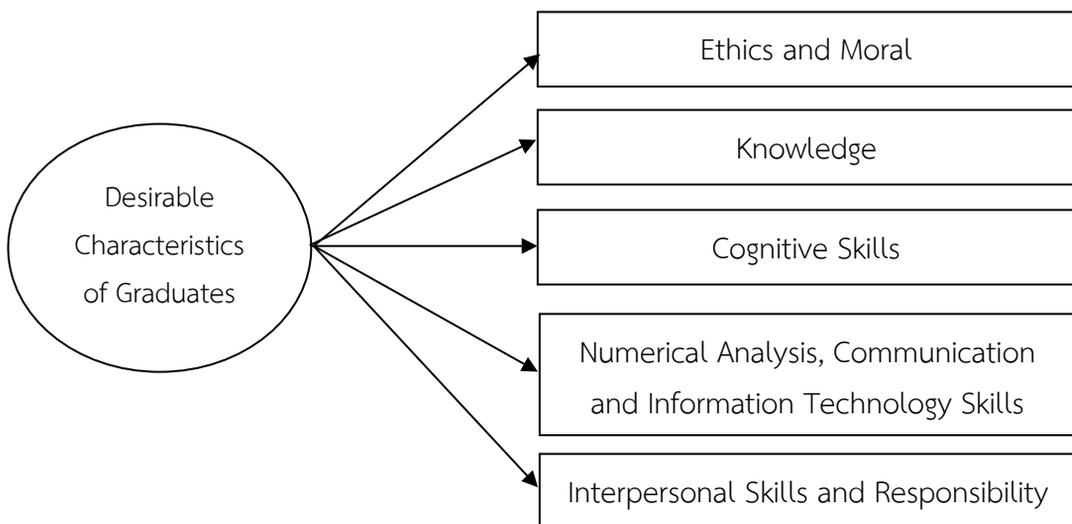

Figure 1 Desirable Characteristics of Graduates from the Bachelor of Business Administration Program in Medical Secretary

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แพทย์ พยาบาลและบุคลากรของโรงพยาบาลเอกชน ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 3 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลกรุงเทพมหานครสนามจันทร์ โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนนครปฐม และโรงพยาบาลเทพากร มีจำนวนประชากรรวม 849 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม, 2559) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 727) กำหนดค่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ที่ 5% ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับจำนวน 264 คน ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนร้อยละ 10 (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, น. 55) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 290 คน แต่ตามเกณฑ์ของแฮร์ (Hair, Black, Babin, Alderson, & Tatham, 2006, p. 24) กำหนดให้ใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 300 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 300 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตามจำนวนบุคลากรของโรงพยาบาลทั้ง 3 แห่ง และกำหนดสัดส่วนตามกลุ่มบุคลากร 3 กลุ่ม คือ แพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ และในการเก็บข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บตามจำนวนสัดส่วนที่คำนวณได้ และได้รับการตอบกลับมาจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 82.67 ซึ่งถือว่าอัตราการตอบกลับอยู่ในเกณฑ์ดี คือได้รับการตอบกลับมากกว่าร้อยละ 50 (นิศาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์, 2562, น. 186)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรในการวิจัยและสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ฉบับภาษาไทยที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วมาปรับใช้ให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่าง และขออนุญาตจากอริวัฒน์ โพธิ์พนา และสุเมธ พิสิท (2560) เจ้าของเครื่องมือ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด เกณฑ์ที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยดัดแปลงจากมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1967, p. 161) และนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความตรงและความสอดคล้องของข้อคำถามหรือพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละตัวแปร พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เนื่องจากค่า IOC มากกว่า 0.50 (Burns & Grove, 2001) และการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.838 ซึ่งเกิน 0.80 จึงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, น. 313) ดังนั้น แบบสอบถามนี้ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ได้ และเครื่องมือการวิจัยชุดนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 10 ข้อ (2) ด้านความรู้ จำนวน 8 ข้อ (3) ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 9 ข้อ (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 9 ข้อ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา เลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนน เฉลี่ย (ซิฆณฺพงษ์ ทองพวง, 2557, น. 124) มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา เลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (จานินันท์ ศิลป์จารุ, 2555, น. 523; กริช แรงสูงเนิน, 2554, น. 77) ดังนี้ (1) การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัว โดยใช้สูตร Pearson's Product Moment Correlation Coefficient แสดงออกในรูปเมตริกสหสัมพันธ์พร้อมทดสอบความมีนัยสำคัญของเมตริกสหสัมพันธ์ (2) การสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยวิธีการสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Method) และ (3) การหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉากออร์โธกอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีการหมุนแกนแบบแวนแม็กซ์ (Varimax Rotation) สกัดองค์ประกอบ โดยใช้เกณฑ์การเลือกตัวแปรที่เข้าอยู่ในองค์ประกอบด้วยค่าไอเกน (Eigen value) ที่มากกว่า 1 ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละตัวแปรในองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และแต่ละ องค์ประกอบต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) มีค่าสถิติที่ใช้ ในการประเมินความสอดคล้องหรือความกลมกลืน (พูลพงศ์ สุขสว่าง, 2557; Hooper, Coughlan, & Mullen, 2008) ได้แก่ (1) ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ต้องมากกว่า 0.05 คือ ค่าไคสแควร์ที่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ (2) ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) น้อยกว่า 3.00 (3) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง

หรือความกลมกลืน (Goodness-of-Fit Index: GFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 (4) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องหรือความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness-of Fit Index: AGFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.80 (5) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 (6) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน RMSEA (Root Mean Square Error of approximation) ถ้ามีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า รูปแบบมีความกลมกลืนดีมาก ถ้ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.05 ถึง 0.08 แสดงว่า ตัวแบบมีความกลมกลืนในระดับดีพอสมควร และถ้ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.08 ถึง 0.10 แสดงว่า ตัวแบบมีความกลมกลืนปานกลาง (7) ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (Root Mean Squared Residual: RMR) ซึ่งดัชนีจะใช้ได้ดีเมื่อตัวแปรสังเกตทั้งหมดเป็นตัวมาตรฐาน (Standard Variables) โดยที่ค่าเข้าใกล้ศูนย์มาก แสดงว่า โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแพทย์ พยาบาลและบุคลากรของโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดนครปฐม จำนวน 248 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุต่ำกว่า 30 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี และส่วนใหญ่เป็นพยาบาล โดยผลการวิจัย มีดังนี้

1. ในภาพรวม ระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในภาพรวม 5 องค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.66) และด้านที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า (1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อหน้าที่ และต่อหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.52) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.55) และเคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.49) (2) ด้านความรู้ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และมีค่าสูงสุด 3 ปัจจัยแรก ได้แก่ (1) สามารถนำความรู้ทางด้านงานเลขานุการทางการแพทย์ และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการทำงานได้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.61) (2) สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.60) และ (3) สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.64) (3) ด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ย

ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและมีค่าสูงสุด 3 ปัจจัยแรก ได้แก่ (1) สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้สอดคล้องกับเวลาได้ ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.67$) (2) มีความรอบคอบในการตรวจสอบงาน ($\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.70$) และ (3) สามารถทำความเข้าใจ คิวิเคราะห์ และประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.68$) (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) สามารถทำงานเป็นทีมได้ ($\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.63$) (2) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.61$) และ (3) มีความเป็นผู้ตามที่ดี ($\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.58$) และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและมีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสารและการทำงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.69$) (2) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการจัดเก็บข้อมูลได้ ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.74$) และ (3) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการนำเสนอข้อมูลได้ ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.72$)

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของตัวแปรองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละตัวแปรไปพิจารณากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ องค์ประกอบที่สามารถเข้าเกณฑ์โดยเรียงลำดับตามค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนจากมากไปหาน้อย ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีค่าไอเกนระหว่าง 1.100 - 28.552 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 2.499 - 64.891 ทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนได้รวมกันร้อยละ 83.253 ซึ่งสามารถจัดแบ่งกลุ่มองค์ประกอบตามค่าไอเกนได้ 5 กลุ่ม โดยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดได้แก่ องค์ประกอบด้านคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากสามารถอธิบายหรือดึงความแปรปรวนของข้อมูลได้มากที่สุดถึงร้อยละ 64.891 ส่วนองค์ประกอบด้านทักษะทางปัญญา ด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จะสำคัญรองลงมาตามลำดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์และค่าน้ำหนักขององค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่า (1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.524 - 0.862 มีทั้งหมด 12 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ มีระเบียบวินัย (0.862) และมีความรับผิดชอบต่อภาระนันทหมาย (0.768) (2) ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.511-0.732 มีทั้งหมด 10 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ สามารถทำความเข้าใจ คิวิเคราะห์ และประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (0.732) และมีความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (0.668) (3) ด้านความรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.602 - 0.767 มีทั้งหมด 8 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดสองอันดับแรก ได้แก่ สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและความรู้ใหม่ ๆ ได้ (0.767) และสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาในการ

ดำเนินชีวิตได้ (0.699) (4) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.514 - 0.895 มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการนำเสนอข้อมูลได้ (0.895) และมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการเก็บข้อมูลได้ (0.832) และ (5) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.503 - 0.745 มีทั้งหมด 3 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามอันดับสูงสุด ได้แก่ (1) สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ (2) วัฒนธรรมขององค์กรได้ (0.745) และ (3) สามารถทำงานเป็นทีมได้ (0.725)

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า Chi-square เท่ากับ 4.286 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นมากกว่า 0.05 ($p = 0.369$) ที่องศาอิสระ Degrees of Freedom (df) เท่ากับ 4 ค่า χ^2/df (CMIN/DF) เท่ากับ 1.071 ค่าดัชนีรากกำลังสองค่าเฉลี่ยของส่วนเหลือ Root Mean Square Residual (RMR) เท่ากับ 0.003 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน Goodness of Fit Index (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.993 ค่าดัชนีที่ปรับแก้แล้ว Adjust Goodness of Fit Index (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.974 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) เท่ากับ 0.017 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง Tucker Lewis Index (TLI) เท่ากับ 0.999 และค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ Comparative Fit Index (CFI) เท่ากับ 1.000 สรุปได้ว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

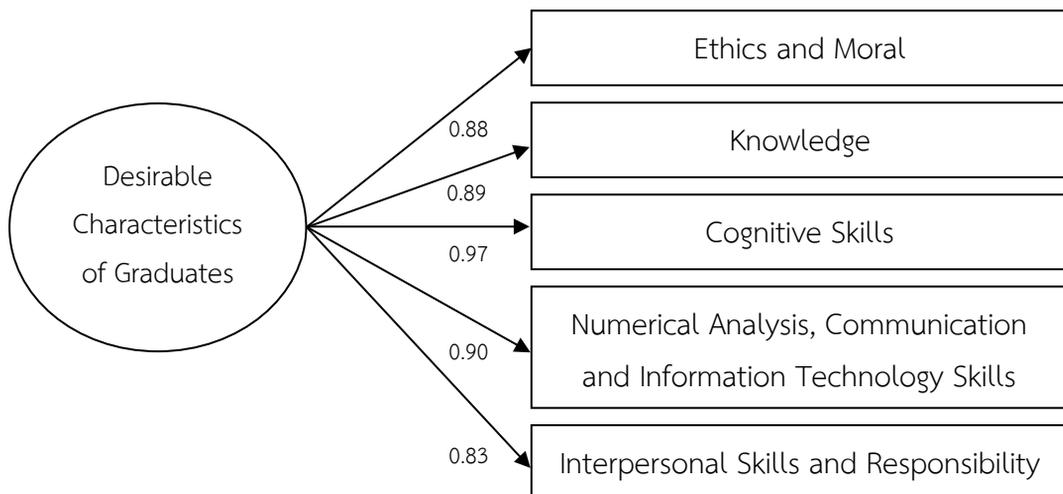

Figure 2 Factor Analysis of the Desirable Characteristics of Graduates from the Bachelor of Business Administration Program in Medical Secretary

จากผลการวิเคราะห์แผนภาพที่ 2 เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ผลปรากฏว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.83 - 0.97 แสดงว่า ปัจจัยย่อยทั้ง 5 ปัจจัย สามารถเป็นตัวแทนขององค์ประกอบของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ได้ ซึ่งเรียงปัจจัยย่อยที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ (1) ทักษะทางปัญญา ($\lambda = 0.97$) (2) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\lambda = 0.90$) (3) ความรู้ ($\lambda = 0.89$) (4) คุณธรรมและจริยธรรม ($\lambda = 0.88$) และ (5) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\lambda = 0.83$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ พบบว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชนก ทองลาด และคนอื่น ๆ (2559, น. 76) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และนภาพร วงษ์วิชิต และคนอื่น ๆ (2560, น. 120) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ตามความต้องการของสถานประกอบการ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เนื่องจากคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญมาก โดยสถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น (ปัญญา ชูช่วย, ศัจฉานันท์ แก้ววงศ์ศรี, และวิภาวรรณมา ศรีใหม่, 2558, น. 1216)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ในครั้งนี้ สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอชิวัฒน์ โพธิ์พนา และสุเมธ พิสิทธิ์ (2560, น. 1,625) ที่พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิตประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ($\lambda = 0.97$) โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ สามารถทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ และประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ($\lambda = 0.73$) และ

มีความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\lambda = 0.67$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญญาภา และคนอื่น ๆ (2560, น.1154) ที่ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี พบว่า ทักษะทางปัญญา เป็นทักษะที่ผู้ประกอบการมีความต้องการมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร ต้องให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะทางปัญญา ให้นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.1)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวม ค่าระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ (1) สามารถทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ และประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และ (2) มีความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโครงสร้างเชิงองค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงการบริหาร

1.1 จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ พบว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญมากที่สุดตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ดังนั้น ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญและเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาในหลักสูตรฯ ทั้งในและนอกห้องเรียน

1.2 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ พบว่า ทักษะทางปัญญามีค่าน้ำหนักมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะทางปัญญา โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ สามารถคิดวิเคราะห์ และประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อออกไปเป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้ตรงความต้องการของสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). *ธุรกิจโรงพยาบาลและสถานบริการพยาบาล*, สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562.

https://www.dbd.go.th/download/document_file/Statistic/2562/T26/T26_201903.pdf.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552*, สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2561. [http://www.mua.go.th /users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews2/news2.pdf](http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews2/news2.pdf).

กรีซ แร่งสูงเนิน. (2554). *การวิเคราะห์ปัจจัยด้วย SPSS และ AMOS เพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: บริษัท วีพริ้นท์ (1991).

ชิษณุพงศ์ ทองพวง. (2557). องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทย. *วารสารวิจัย มสค สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*, 10 (2), 121-134.

ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์. (2559). *เดิหน้าพัฒนาการศึกษาไทยสู่การทำงาน*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561. <https://www.thaihealth.or.th/Content/32375เดิหน้าพัฒนาการศึกษาไทย%20สู่การทำงาน.html>.

ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. อาร์. พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์.

นภาพร วงษ์วิจิต, สายตา บุญโถม, ภัชรินทร์ ชาตัน, กัลยรัศมี ทิณรัตน์, และเสาวลักษณ์ จิตติมงคล. (2560). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ตามความต้องการของสถานประกอบการ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 9 (3), 120-131.

นิตาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์. (2562). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 13 (3), 181-188.

เบญญาภา แสนสุทธิ, เพ็ญสุดา ทิพย์สุมณฑา, และนนทชนนปภพ ปาลินทร. (2560). คุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. ใน *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 2: การวิจัย 4.0 เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน*, (1154-1166). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.

- ปัญญา ชูช่วย, ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี, และวิภาวรรณ ศรีใหม่. (2558). วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้. ใน *การประชุมใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6*, (1216-1231). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2559). 10 งานด้านสุขภาพ อัตราการจ้างงานสูงในต่างประเทศ, สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2561. <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9590000013189>.
- พรชนก ทองลาด, กาญจนา คูมา, และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนนา. (2559). ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 6 (1), 76-89.
- พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2557). หลักการวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 6 (2), 136-145.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2555). *การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอาเซียนปี'55 : สร้างรายได้สะพัดในไทยกว่า 2,500 ล้านบาท (มองเศรษฐกิจฉบับที่ 3375)*, สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2561. <https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=29785>.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม. (2559). *เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2559*, สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2561. http://nkpathom.old.nso.go.th/nso/project/search/result_by_department.jsp.
- อธิวัฒน์ โพธิ์พนา และสุเมธ พิสิท. (2560). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเจ้าพระยาตามทัศนคติของผู้ใช้บัณฑิต. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ “นเรศวรวิจัย” ครั้งที่ 12: วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ*, (น. 1625-1635). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Burns, N., & Grove, S. K. (2005). *The practice of nursing research: conduct, critique, and utilization* (5th ed.). St. Louis: Elsevier Saunders.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Alderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (6th ed.). New Jersey: Pearson.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. R. (2008). Structural equation modeling: Guidelines for determining model fit. *Electronic Journal on Business Research Methods*, 6 (1), 53-60.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Medical Technology Schools. (2020). *Top 50 healthcare careers for 2020-career outlook and salary*, Retrieved November 15, 2020. from <https://www.medicaltechnologyschools.com/medical-lab-technician/top-50-healthcare-careers>.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.